

STIFTELSEN för
STRATEGISK FORSKNING

BIDRAGSFORMER (TYPE OF GRANTS)

SSF:s grundläggande arbetsform är öppna utlysningar av forskningsbidrag, vilka alltså fördelas i konkurrens. För att SSF ska bevilja ett forskningsbidrag ska forskningen både vara vetenskapligt excellent och strategiskt relevant, det vill säga kunna nyttiggöras i Sverige. Forskningen ska alltid ligga inom SSF:s ansvarsområden (naturvetenskap, teknik och medicin). En ansökan måste dessutom falla inom de kriterier som gäller för den aktuella utlysningen. Sökande ska vara anställd(a) eller kunna erbjudas anställning vid svensk högskola eller svenskt forskningsinstitut. Detta är en normativ beskrivning av bidragsformer då det kan förekomma att styrelsen beslutar om utlysningar som går utanför nedanstående.

Strategiska forskningscentra (Strategic Research Centres)

Ett strategiskt forskningscentrum karakteriseras av att flera oberoende forskargrupper vid högskola, forskningsinstitut och företag samverkar multidisciplinärt för att lösa ett viktigt forskningsproblem under stark, sammanhållande ledning av en centrumledare. Centrumledaren har till sin hjälp en styrgrupp samt en vetenskaplig rådgivande grupp. Exempel på centra är IRC (Industrial Research Centers), ARC (Agenda 2030 Research Centers) och MRC (Multi-disciplinary Research Centers).

Ansökan utvärderas med avseende på forskningsprogrammets vetenskapliga kvalitet och strategiska värde, sammansättningen av forskargrupper, den tilltänkta organisationen för centrumet i relation till hur forskningsproblemet tänkes lösas, huvudsökandes och medsökandes vetenskapliga kompetens samt huvudsökandes ledaregenskaper. Ett annat mycket viktigt utvärderingskriterium är det föreslagna centrets mervärde jämfört med motsvarande individuella projekt. Finansieringstid: ca 5 – 10 år inklusive halvtidsutvärdering. Bidragsnivå: ca MSEK 7 – 17 per år.

Rambidrag (Framework grants)

Ett antal forskare från en stor forskargrupp eller från ett fåtal oberoende forskargrupper, samlokaliserade eller vid olika högskolor/institut, samverkar för att lösa ett viktigt forskningsproblem. En av forskarna är huvudsökande och har ansvaret för att samordna den vetenskapliga verksamheten inom projektet. Om huvudsökanden är verksam vid ett forskningsinstitut, ska minst en av de medsökande arbeta inom högskolan. I vissa fall utser SSF en programkommitté, bestående av expertis från både akademi och näringsliv, som följer och stödjer projekten inom programmet.

Ansökan utvärderas med avseende på forskningsprogrammets vetenskapliga kvalitet och strategiska relevans, sammansättning av forskargruppen/-erna i relation till problemställningen samt huvudsökandes och medsökandes vetenskapliga kompetens och komplementaritet. Finansieringstid: ca 4 – 6 år. Bidragsnivå: ca MSEK 4 – 7 per år. Ibland halvtidsutvärderas projekten.

Individuella bidrag (Individual grants)

En enskild forskare vid högskola eller forskningsinstitut söker medel för ett enskilt projekt eller för sin forskargrupp. Ett exempel på ett sådant program är: Framtidens Forskningsledare.

Ansökan utvärderas med avseende på forskningsprojektets vetenskapliga kvalitet och strategiska värde, samt sökandens vetenskapliga kompetens. Finansieringstid: ca 3 – 6 år. Bidragsnivå: ca MSEK 1 – 3 per år.

Mobilitetsbidrag (Mobility grants)

Bidrag för ökad personrörlighet mellan sektorer, universitet, länder och ämnesområden. Exempel på sådana program är Strategisk Mobilitet där en forskare vid en högskola eller vid ett företag söker medel för sin lön för att kunna gästforsa vid ett företag respektive vid en högskola, Industridoktorand, FID (Forskningsinstitutsdoktorand), A-Pro (Adjungerad Professor) samt Sabbatical.

Ansökan utvärderas med avseende på projektets vetenskapliga kvalitet, strategisk relevans, gästforskarens kompetens, mottagande miljöns förutsättningar att möta gästforskarens behov samt ömsesidighet i avsiktsförklaringar från inblandade parter. Finansieringstiden är normalt 1 – 5 år och bidragsnivå ligger mellan MSEK 0,5 – 3.

Bidrag utlysta i samverkan med andra finansiärer (Co-funded grants)

SSF samarbetar med viss regelbundenhet med andra forskningsfinansiärer i gemensamma utlysningar av samfinansierade forskningsprogram. En förutsättning för SSF:s deltagande i ett sådant samarbete är att forskningsprogrammet ligger inom ett område som prioriteras av SSF och att de olika forskningsfinansiärernas skilda erfarenheter och inriktningar ger ett mervärde för forskningsprogrammet. Ansvaret för ett sådant program kan ligga på SSF, men också på någon annan finansiär.

Samverkansprogram kan ha mycket olika karaktär. Bidragen inom sådana program kan därför motsvara ett Strategiskt forskningscentrum, ett rambidrag eller ett individuellt bidrag beroende på program. Utvärdering av ansökan, finansieringstid och bidragsstorlek skiljer sig därför åt mellan olika samverkansprogram.

Bilaterala program

SSF:s internationella policy är att framförallt sänka tröskeln för forskare att samarbeta med demokratier i Asien. Bilaterala program tas fram på ad hoc basis och med stor selektivitet. SSF har haft program med Japan, Sydkorea, Taiwan och Israel. Storleksordningen för ett internationellt program är ofta runt MSEK 30 för ett totalt samarbetsprojekt.

Informationsbidrag (Information grants)

Endast i undantagsfall kan SSF bevilja bidrag för informationsinsatser. För att kunna komma i fråga ska dessa på sikt ha potential att förbättra svensk forskning, konkurrenskraft eller samhälle. Detta kan även vara informationsinsatser mot barn och ungdomar eller lärare som kan leda till bättre framtida rekryteringsunderlag för svenska universitet och företag. Vidare kan mottagare av sådana bidrag företrädesvis vara icke-vinstdrivande organisationer och organisationer som inte har betydande statsanslag.

Infrastrukturstöd

SSF kan bidra till ökat och mer effektivt utnyttjande av forskningsingens infrastruktur. Sådant stöd kan ges med hjälp av lämplig bidragsform, t ex rambidrag med syfte att engagera nya användargrupper eller mobilitetsbidrag för att öka tillgängligheten vid infrastrukturen. Stöd kan även komma att riktas till individer med unik kompetens som väljer en forskningsingenjörsinriktad karriär snarare än en professorskarriär, t ex beam-line scientist eller liknande. Detta befördrar eftersatta karriärvägar och befrämjar tvärvetenskap och samarbete mellan lärosäten/discipliner. För att erhålla bidrag från SSF skall forskning som bedrivs vid, eller med hjälp av, infrastrukturen ligga inom SSF:s prioriterade områden. SSFs roll bör vidare ligga på stöd till infrastruktur som erbjuds öppet till kvalificerade forskare från alla lärosäten, från andra länder och helst även till användare från industrin, s.k. open facilities. Exempel på program är RIF (Research Infrastructure Fellows) och ITM (Instrument Technique and Method development). Bidragsnivå för RIF är ca MSEK 15 och för ITM ca MSEK 3, per projekt.

Forskarskola

Bidrag för forskarskolor syftar till att skapa kraftsamling och koordinerad forskarutbildning inom något specifikt forskningsområde. Karakteristika för forskarskolor är sammanhållen forskarutbildning och en formaliserad organisation som driver utbildningen, målinriktat forskningsprogram, utvecklat samarbete med andra universitet, näringsliv och internationellt, organiserat kursutbud, med förstärkt mentorskap. Bidrag till forskarskolor ligger typiskt i storleksordningen MSEK 100-300 för 5-10 år.

Flyttfara

SSF har under årens lopp mottagit ansökningar från universitet och högskolor om medel för att hindra framstående forskare från att lämna Sverige, forskare som fått lockande erbjudande utomlands ifrån. Om en högskola söker medel för en forskares räkning för att hen skall lockas att stanna i Sverige skall handlingarna förutom ansökan innehålla en beskrivning av högskolans egna utfästelser till forskaren, forskarens fullständiga CV och publikationslista, en detaljerad redogörelse för hens forskningsfinansiering, en kvalificerad forskningsplan samt dokumentation som styrker att forskaren har ett konkret erbjudande från en utländsk arbetsgivare. För att erhålla stöd från SSF skall forskaren ifråga tillhöra de 10% främsta forskarna inom ett brett vetenskapsområde (beskrivet av femsiffrig kod i svensk standard för indelning av forskningsämnen). Stöd från SSF kan vara 5 - 10 Mkr för 5 år, under förutsättning att berört lärosäte bidrar med minst lika mycket.